

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 11.11.2019 по 15.11.2019

2019/40

Дата прийняття:	12/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	12/02/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція).
Назва:	CASE OF A. v. RUSSIA (Application no. 37735/09)
Зміст:	<p>Справа стосувалася тверджень заявниці – А. про те, що у дев'ятирічному віці вона стала свідком жорстокого арешту її батька, що травмувало її. Інтереси заявниці спочатку представляла її мати, пізніше – адвокат.</p> <p>31 травня 2008 року батька А., на той час офіцера міліції, було затримано під час спецоперації, організованої Федеральною службою з контролю за обігом наркотиків (Служба). Операція була проведена за межами школи А., поки вона, збираючись додому, сідала до автомобіля батька.</p> <p>Зі слів А., І. Н. попросив її батька приглянути за його сумкою, поки він пішов до кіюску; надалі декілька правоохоронців підбігли до її батька, один з них повалив його з ніг та став завдавати ударів. А. вискочила з автомобіля і почала кричати на осіб, щоб вони припинили бити її батька. Один із правоохоронців крикнув, щоб вона замовкла та негайно сіла в автомобіль. Злякавшись, А. виконала його вимоги. Деякий час вона сиділа в автомобілі, спостерігаючи за тим, як її батька продовжували бити і заарештовували. А. намагалась відчинити двері, проте один з правоохоронців тримав їх. Як тільки працівники міліції відійшли від автомобіля, А. змогла відчинити його двері та побігла додому. А. знайшов в стані шоку на вулиці її дядько та привів додому. Невдовзі після цього у А. було діагностовано неврологічний розлад, енурез та посттравматичний стресовий розлад; зі слів А. її стан покращився лише через кілька років.</p> <p>В липні 2008 року мати А. поскаржилась до органів прокуратури, що здоров'ю її дочки було завдано шкоди через те, що вона бачила, як били та заарештовували батька.</p> <p>Проте органи прокуратури відмовили у відкритті кримінального провадження, встановивши, що фізична сила не застосовувалась до батька А., а тому в діях працівників Служби складу злочину немає. Органи прокуратури послались на свідчення осіб, які були присутні під час інциденту. Головним чином це були працівники Служби та свідки спецоперації; окрім цього, органи прокуратури послались на записи</p>

слідчого ізолятора, де тримався батько А. після арешту, які вказували на відсутність ушкоджень в останнього.

Мати А. оскаржила рішення до національних судів, проте в жовтні 2008 року вони підтримали рішення не проводити повноцінне розслідування.

Кримінальне провадження проти батька А. за збут канабісу зрештою було припинено в грудні 2009 року, оскільки докази проти нього були отримані незаконно, а тому їх було визнано недопустимими.

Оцінка Суду.

Загальні принципи.

Суд повторює, що статтю 3 Конвенції закріплено один із основоположних принципів демократичного суспільства. Ним абсолютно забороняються тортури або нелюдське чи таке, що принижує людську гідність, поводження або покарання, незалежно від обставин та поведінки потерпілого (див. *Kudła v. Poland* [Велика Палата], no. 30210/96, § 90, ECHR 2000-XI) (пункт 52 Рішення).

В тих випадках, коли особа стверджує, що працівники поліції або інші агенти держави поводитися з нею всупереч статті 3 Конвенції, це положення слід розглядати у поєднанні з загальним обов'язком держави відповідно статті 1 Конвенції, а саме - «гарантувати кожному, хто перебуває під їхньою юрисдикцією, права і свободи визначені в Розділі I Конвенції», що вимагає проведення ефективного офіційного розслідування. Таке розслідування повинно мати наслідком встановлення та покарання винних осіб (див. *Labita v. Italy* [Велика Палата], no. 26772/95, § 131, ECHR 2000-IV). В іншому випадку загальна заборона катування або нелюдського чи такого, що принижує людську гідність, поводження або покарання, не дивлячись на її фундаментальну важливість, може бути неефективною на практиці, і в деяких випадках є можливим зловживання агентами Держави правами тих осіб, які знаходяться під їх контролем, практично безкарно (див. *Assenov and Others v. Bulgaria*, 28 October 1998, § 102, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-VIII) (пункт 53 Рішення). Твердження про жорстоке поводження, яке суперечить статті 3 Конвенції, має бути підкріплене відповідними доказами. Встановлюючи факти, Суд використовує стандарт доказування «поза розумним сумнівом» (див. *Ireland v. the United Kingdom*, 18 January 1978, § 161 *in fine*, Series A no. 25). Проте таке твердження може впливати зі співіснування достатньо сильних, чітких та відповідних висновків або подібних незаперечних презумпцій факту (див. *Salman v. Turkey* [Велика Палата], no. 21986/93, § 100, ECHR 2000-VII) (пункт 54 Рішення).

Що стосується дітей, які є особливо вразливими, заходи, вжиті державою на захист їх проти актів насильства, що входять до сфери впливу статей 3 та 8 Конвенції, мають бути ефективними та включати в себе розумні кроки для запобігання жорсткому поводженню, про яке органи влади знали або мали знати та ефективно запобігати таким серйозним порушенням особистої недоторканності. Такі заходи мають бути спрямовані на забезпечення людської поваги та захисту найкращих інтересів дитини (див. *Söderman v. Sweden* [Велика Палата], no. 5786/08, § 81, ECHR 2013) (пункт 55 Рішення).

Попередньо, Суд вже встановлював у справі *Gutsanovi v. Bulgaria*, що можлива присутність дітей, вік яких робить їх психологічно вразливими, під час операції із затримання є фактором, який має бути взято до уваги при плануванні та проведенні таких спецоперацій (див. *Gutsanovi v. Bulgaria*, no. 34529/10, § 132, ECHR 2013 (витяги)). У цій справі Суд встановив, що факт того, що спецоперація поліції мала місце в ранні години доби із залученням спецагентів у масках, сприяло посиленню відчуття страху та тривоги у дітей, які були свідками арешту їх батька, в тій мірі, в якій поводження, якому вони були піддані, перевищувало рівень суворості, необхідний для застосування статті 3 Конвенції, що рівноцінно поводженню, яке принижує гідність (те ж рішення, п.134) (пункт 56 Рішення).

Щодо цієї справи.

Суд встановив, що твердження заявниці про те, що вона була свідком арешту та побиття її батька працівниками правоохоронних органів, є достовірними.

Суд не може виключити того, що стверджувана застосовна фізична сила до батька А. – повалення на землю та завдання ударів по тілу декілька разів – не залишила видимих слідів на його тілі, як він сам заявив. Батько А. та свідки також вказували, що працівники Служби були одягнуті у спортивні костюми, а отже, і взуті у спортивне взуття (а не військові черевики), яке могло не залишити синців та ушкоджень. Крім того, пояснення офіцерів Служби, якими органи прокуратури та Уряд обґрунтували відсутність застосування фізичної сили до батька А., суперечили показанням інших осіб, зокрема свідченням офіцера ФСБ, який був присутній під час арешту і визнав, що правоохоронці застосовували фізичну силу.

Насильство під час арешту також підтвердив електрик, який виконував технічні роботи на світлофорі поблизу школи заявниці.

Суд не переконаний твердженнями внутрішнього розслідування про те, що свідчення електрика є недостовірними, оскільки він імовірно вживав наркотики. Не було наведено жодних деталей про наявність будь-якого провадження стосовно електрика щодо вживання

	<p>наркотичних речовин. Окрім цього, не дивлячись на важливість його свідчень для встановлення фактів, його ніколи не допитував слідчий комітет, який провадив внутрішнє розслідування.</p> <p>Зокрема, особою, яка провадила внутрішнє розслідування, був офіцер Служби, у зв'язку із цим виникає питання про незалежність такого розслідування.</p> <p>Зрештою, Суд вважає, що свідчення двох свідків арешту, які вказували на відсутність під час арешту фізичної сили, не мають суттєвого значення.</p> <p>Один із свідків у кримінальному провадженні проти батька заявниці пізніше визнав, що він надав неправдиві показання за вказівкою працівників Служби. Свідки вказували, що вони не бачили, як затримували батька заявниці. Таким чином, їхні твердження, а також висновки рішення про припинення розслідування проти батька заявниці дискредитували пояснення офіцерів Служби.</p> <p>Проте органи влади відповіли на правдиві слова заявниці лише попереднім розслідуванням, відмовивши у відкритті повноцінного кримінального провадження і проведенні повноцінного розслідування.</p> <p>Суд встановив, що розслідування не надало Уряду доказів, здатних поставити під сумнів твердження заявниці про насильницький арешт її батька.</p> <p>Більше того, органи влади не взяли до уваги інтереси заявниці, якій було всього дев'ять років, на жодній зі стадій планування або проведення спецоперації проти її батька.</p> <p>Офіцери правоохоронних органів, які знали про те, що заявниця знаходилась на місці спецоперації, не зважали на її присутність, застосовуючи до її батька насилля без жодного супротиву з його боку. Це дуже вплинуло на заявницю і, на думку Суду, призвело до неспроможності органів влади запобігти жорстокому поводженню щодо неї, що становить порушення позитивних зобов'язань держави за статтею 3 Конвенції.</p> <p>Суд також встановив порушення статті 3 Конвенції щодо відсутності ефективного розслідування інциденту 31 травня 2008 року.</p> <p>Проведення лише попереднього розслідування було недостатньо для дотримання органами влади вимоги провести ефективне розслідування тверджень про жорстоке поводження з боку поліції.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у матеріальному аспекті у зв'язку із неспроможністю органів влади запобігти жорстокому поводженню із заявницею.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції у процесуальному аспекті у зв'язку із провадженням неефективного розслідування скарг заявниці.</p>

Дата прийняття:	12/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	12/02/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF S.A. BIO D'ARDENNES v. BELGIUM</u> (App. No(s).44457/11)
Зміст:	<p>Справа стосувалась відмови органів влади Бельгії у компенсації компанії-заявникові примусового забою 253 голів великої рогатої худоби (ВРХ), інфікованої бруцельозом.</p> <p>Будучи виробником яловичини, компанія-заявник придбала 27 голів ВРХ португальського походження в липні 1998 року, 62 голови ВРХ в серпні 1998 року та розмістила їх на своїх фермах.</p> <p>В березні 2000 року ветеринарний інспектор повідомив компанію-заявника про спалах інфекції – бруцельозу в одному з його стад, та видав наказ про забій таких тварин. 22 березня 2000 року 118 голів ВРХ були примусово забиті.</p> <p>Цього ж дня спалах інфекції знову було виявлено в іншому стаді тварин і видано ще один аналогічний наказ про забій 59 голів ВРХ, який зрештою було виконано.</p> <p>28 квітня 2000 року відповідно до Закону від 24 березня 1987 року щодо здоров'я тварин 76 голів ВРХ були вилучено та забито.</p> <p>26 липня 2000 року Управління з охорони здоров'я тварин Міністерства у справах малого та середнього підприємництва та сільського господарства [в 2003 році його функції були передані до Федерального агентства з безпеки харчової промисловості (Агентство)] відмовило у виплаті компенсації компанії-заявникові за примусовий забій 253 голів ВРХ на основі пункту 3 статті 23 Королівського Указу від 6 грудня 1978 року щодо запобігання бруцельозу ВРХ. Управління встановило, що компанія-заявник допустила численні порушення, які призвели або могли призвести до розповсюдження захворювання на всю її худобу.</p> <p>В грудні 2001 року компанія-заявник порушила провадження проти держави, вимагаючи компенсації за втрати внаслідок забою тварин. В листопаді 2003 року Агентство замінило державу на стороні відповідача у провадженні. В лютому 2006 року компанія-заявник подала клопотання про залучення до провадження компанії «ДГЗ», стверджуючи, що ця компанія не надала їй достовірну інформацію, інакше компанія-заявник не придбала б ВРХ португальського походження.</p> <p>В лютому 2007 року суд відхилив всі скарги компанії-заявника.</p>

	<p>Апеляційний суд встановив, що поведінка Агентства була правовою, законною та справедливою.</p> <p>Касаційний суд скасував рішення, оскільки воно стосувалося відповідальності компанії «ДГЗ» та направив у цій частині справу на новий розгляд до Апеляційного суду.</p> <p>22 лютого 2013 року Апеляційний суд зобов'язав компанію «ДГЗ» сплатити 29 058,48 євро, що відповідає вартості 27 забитих голів ВРХ. Компанія-заявник та компанія «ДГЗ» оскаржили рішення до Касаційного суду і уклали угоду про дружнє врегулювання, відповідно до якої компанія «ДГЗ» сплатила компенсацію в розмірі 55 000 євро за втрату 62 голів ВРХ.</p> <p>У своїй скарзі до Суду компанія-заявник стверджувала, що відмова у виплаті компенсації за примусовий забій її ВРХ становила непропорційне втручання у її право власності.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	12/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	12/02/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF ADAMČO v. SLOVAKIA (Application no. 45084/14)
Зміст:	<p>Справа стосувалася скарги заявника на те, що під час засудження за умисне вбивство йому не було забезпечено право на справедливий суд.</p> <p>У 2001 році заявника було обвинувачено в умисному вбивстві, вчиненому організованою групою на замовлення. Обвинувальний акт було розглянуто в три етапи, судом першої інстанції та Верховним Судом як судом апеляційної інстанції.</p> <p>Спочатку заявника було виправдано у 2003 та 2005 роках, проте обидва рішення судів були скасовані за апеляціями сторони обвинувачення. Свідок М. надав свідчення в ході цих проваджень п'ять разів, він заперечував своє відношення до злочину та заявляв, що нічого не знав про це.</p> <p>Під час нового етапу судового розгляду в суді першої інстанції свідок М. вказав, що він був водієм, коли особу К. було вбито, а заявника ідентифікував як найманого вбивцю, і органи прокуратури змінили</p>

	<p>класифікацію пред'явленого звинувачення на імовірно вчинене заявником діяння як умисне вбивство за обтяжуючих обставин.</p> <p>У 2007 році обласний суд визнав заявника винним у вчиненні умисного вбивства. Скарги заявника на обвинувальний вирок суду були безуспішними.</p> <p>У 2011 році заявник подав скаргу до Конституційного суду, у якій він стверджував, що він не мав доступу до зміненого обвинувачення на етапі розгляду справи як в суді першої інстанції, так і на стадії апеляційного розгляду, і що він не мав доступу до заперечень сторони обвинувачення на його апеляції. Зокрема, заявник також вказав, що докази, отримані від свідка обвинувачення були недостовірними, оскільки свідок отримав вигоду зі своїх свідчень (органи прокуратури припинили розслідування щодо нього).</p> <p>Конституційний Суд відхилив скаргу як неприйнятну.</p> <p>Слід звернути увагу, що до зміни своїх свідчень у провадженні стосовно заявника, М. у 2005 році було звинувачено у вчиненні умисного вбивства іншої особи О. та було ув'язнено на час розслідування. У невстановлену дату розслідування було закрито і М. було звільнено.</p> <p>У 2009 році щодо М. було розпочато розслідування за підозрою у його причетності до вбивства К., проте рішенням прокурора рішення про відкриття провадження відносно М. було визнано незаконним та скасовано.</p> <p>У зв'язку із наданням свідчень М. в ході провадження стосовно заявника органи прокуратури припинили розслідування щодо М., оскільки він зробив значний внесок у розкриття серйозного злочину, вчиненого організованою групою, – завдяки його свідченням було встановлено та засуджено винних осіб. Таким чином, відповідно до положень Кримінального кодексу суспільний інтерес у розкритті злочину переважав над інтересами в обвинуваченні М.</p> <p>Обґрунтовуючи свою скаргу до Суду, заявник вказав, що відповідно до положень статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) він не мав доступу до заперечень сторони обвинувачення на його скарги, а його засудження ґрунтувалося за показаннях свідка, який мав очевидний мотив свідчити на користь сторони обвинувачення, а не говорити правду.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>

Дата прийняття:	14/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	14/11/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF DUDAR AND OTHERS v. UKRAINE (Applications nos. 64844/10 and 56978/18)
Зміст:	Заявники скаржились на надмірну тривалість проваджень у їхніх цивільних справах та відсутності ефективного засобу правового захисту у національному законодавстві.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із надмірною тривалістю цивільного провадження. Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
Дата прийняття:	14/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	14/11/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF JAKIMOVSKI AND KARI PREVOZ v. NORTH MACEDONIA (Application no. 51599/11)
Зміст:	<i>Інформація щодо справи</i> Перший заявник народився у 1967 році, проживає в м. Светі-Николе. До подій, про які йдеться, перший заявник придбав вантажівку та зареєстрував товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ – другий заявник). За твердженнями першого заявника, він взяв банківський кредит та надав свій будинок під заставу для придбання вантажівки, щоб мати можливість забезпечувати свою родину. З наявних матеріалів убачається, що другим заявником було ТОВ, засноване однією особою. Ймовірно, що надалі другий заявник був реорганізований у ТОВ, співвласником якого стала дружина першого заявника. 8 березня 2008 року (субота) перший заявник прибув до держави-відповідача через пункт перетину кордону в с. Ново Село, керуючи вантажівкою, яка була завантажена 450-ма рулонами пластикової фольги. Перший заявник перевозив товари від болгарської компанії до покупця – компанії Б. Вантажівку зважили митні органи держави-відповідача, і перший заявник відбув з митного терміналу. 10 березня 2008 року (понеділок) перший заявник надав вантажівку для огляду митним органам в м. Бітола (приблизно за 200 км від пункту пропуску в с. Ново Село). Печатки митного огляду, які були

проставлені органами влади Болгарії, не були пошкодженими. Проте, працівники митниці встановили, що митна декларація не була зареєстрована митним органом в с. Ново Село. Цього ж дня митні органи конфіскували вантажівку разом із транспортованим товаром.
Адміністративне провадження проти першого заявника.

11 березня 2008 року митні органи м. Бітола звернулись до Комісії з митних правопорушень (the Commission for Customs-related Misdemeanours) (Комісія) із заявою про порушення адміністративного провадження проти першого заявника у зв'язку із фактом нереєстрації митної декларації у пункті пропуску м. Ново Село, що становить порушення митного законодавства. Вартість транспортованого товару була оцінена у 30 890 євро. За висновком експерта митного органу м. Бітола, вантажівку було оцінено у 805 000 денарів.

Перший заявник стверджував, що він перетнув кордон через офіційний пункт пропуску у м. Ново Село, де він надав вантажівку митним органам для проведення відповідних процедур. Після зважування вантажівки та виконання митних формальностей першому заявникові було дозволено покинути митний термінал. Будь-яка помилка у документообігу не має бути доказом проти нього.

Він не був обізнаним про відповідні процедури і не мав наміру вчиняти правопорушення. Товар був наданий для огляду митним органам в м. Бітола без пошкодження на печатках, а тому жодної шкоди завдано не було. Зрештою, перший заявник вказав, що він нещодавно придбав вантажівку і взяв для цього кредит в банку під заставу свого будинку.

11 липня 2008 року Комісія встановила, що перший заявник порушив положення митного законодавства, та присудила сплату штрафу в розмірі 1500 євро, прийнявши рішення про конфіскацію товару як обов'язковий спеціальний захід; Комісія, зокрема, застосувала захисний захід – конфіскацію вантажівки у власника, який у цій справі був винною особою.

8 травня 2009 року Адміністративний суд задовольнив скаргу першого заявника та компанії Б. і скасував рішення Комісії, вказавши, що Комісія не встановила, чи знали або мали знати володілець товару (компанія Б.) або володілець вантажівки (другий заявник – ТОВ), що товари були об'єктом правопорушення, і що вантажівка буде використовуватися як транспортний засіб з цією метою.

В ході відновленого провадження 22 червня 2009 року Комісія визнала першого заявника винним у вчиненні адміністративного правопорушення, оскільки митна декларація не була зареєстрована митним органом в м. Ново Село (пункт пропуску), що означало, що товари не були належним чином надані для огляду митним

	<p>органам всупереч положенням митного законодавства, і тому не могли бути предметом подальших митних процедур.</p> <p>Комісія присудила першому заявникові сплатити штраф в розмірі 1500 євро та прийняла рішення про конфіскацію товарів і вантажівки; Комісія повторила свій попередній висновок про те, що перший заявник був власником вантажівки.</p> <p>2 лютого 2010 року Адміністративний суд відхилив скаргу першого заявника та підтримав рішення Комісії, вказавши, що відповідне національне законодавство було застосовано належним чином.</p> <p>Це рішення підтримав Верховний суд рішенням від 22 листопада 2010 року.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) у зв'язку із конфіскацією вантажівки.
Дата прийняття:	14/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	14/11/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF TSIGARAS v. GREECE (Application no. 12576/12)
Зміст:	<p>31 грудня 2002 року Грецька держава спільним рішенням Міністерства фінансів і економіки та Міністерства екології, регіонального розвитку та громадської роботи експропріювала певні об'єкти нерухомості, один з яких належав заявникові, з метою впровадження покращень Національної дороги Іоанна-Антиріо в районі Амфілохія.</p> <p>Експропріювана власність заявника включала в себе земельну ділянку розміром 2,033 кв. м, що була частиною більшої земельної ділянки розміром у 2,991 кв. м. На тій частині земельної ділянки, що не була експропріювана, розташовувалась одноповерхова будівля, яку заявник використовував як своє житло, площею 101,60 кв. м з підвальним приміщенням аналогічного розміру.</p> <p>30 квітня 2004 року держава подала позов до суду першої інстанції з метою попереднього визначення єдиної суми компенсації за метр експропріюваного майна. Спочатку справа була призначена до розгляду на 4 червня 2004 року, проте її розгляд було відкладено.</p> <p>Суд першої інстанції провів судові засідання у цій справі 1 жовтня 2004 року та ухвалив рішення про попереднє визначення єдиної суми компенсації.</p>

10 травня 2005 року заявник ініціював провадження в суді апеляційної інстанції для того, щоб визначити остаточну єдину суму компенсації. Він також вимагав спеціальну компенсацію за частину нерухомого майна, що залишилась, та розташовану на ній будівлю.

Судове слухання в цій справі відбулось 21 вересня 2005 року; 2 лютого 2006 року суд ухвалив рішення, яким відклав розгляд справи по суті, оскільки для оцінки вартості експропрійованого майна був необхідний висновок експерта, і призначив судове засідання на 17 травня 2006 року. Потім суд знову відклав слухання до 18 квітня 2007 року, а потім вкотре відклав до 16 квітня 2008 року. Зрештою, судове засідання відбулося 5 листопада 2008 року. Відкладення судових засідань мало місце через те, що висновок експерта ще не був готовий.

Рішенням від 29 червня 2009 року суд апеляційної інстанції визначив остаточну єдину суму компенсації у розмірі 40 євро за кожен кв. м і встановив спеціальну компенсацію за неекспропрійовану частину ділянки заявника в розмірі 10 євро за кожен кв. м; зрештою, суд оцінив розташовану на неекспропрійованій частині ділянки будівлю у 125 000 євро разом із упущеною вигодою у 50 000 євро.

Остаточному заявникові було присуджено 140 900 євро.

Основною датою, яку суд взяв за основу для розрахунку компенсації, було 1 жовтня 2004 року, тобто дата судового слухання щодо попереднього визначення єдиної суми компенсації, оскільки перше судове слухання щодо визначення остаточної компенсації відбулось 21 вересня 2005 року, що мало місце менше ніж через рік після слухання щодо попередньої компенсації.

14 вересня 2010 року заявник подав скаргу до Касаційного суду. Він скаржився, окрім іншого, на те, що суд апеляційної інстанції допустив помилку при прийнятті дати слухання стосовно попередньої компенсації як основної дати для визначення розміру компенсації заявникові. Заявник аргументував свою позицію тим, що, визначаючи остаточну суму компенсації, суд мав би взяти до уваги дату слухання щодо остаточної суми компенсації, а саме 5 листопада 2008 року. На думку заявника, дату 21 вересня 2005 року не варто брати до уваги, оскільки тоді не було вирішено справу по суті, а відкладено розгляд справи та зобов'язано експерта надати свій висновок.

28 квітня 2011 року Пленум Касаційного суду розглянув справу, оскільки порушене питання становило значний правовий інтерес.

29 вересня 2011 року Пленум Касаційного суду більшістю голосів суддів відхилив скаргу заявника, оскільки дата 21 вересня 2005 року мала бути взята до уваги незалежно від того, чи було розглянуто

	справу по суті станом на цю дату на підставі того, що «в ході провадження предмет доказування та дослідження суд встановив». У своїх заявах до Суду заявник скаржився, що влада Греції не застосувала належним чином положення національного законодавства щодо дати, станом на яку має визначитись компенсація за його експропрійоване майно. Зокрема, скаржився на надмірну тривалість проваджень у національних судах, які не були сумісними з вимогою «розумного строку», та на відсутність ефективного засобу правового захисту щодо надмірної тривалості провадження.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном). Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
Дата прийняття:	14/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	14/11/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SVERDLYK AND SILIVERSTOV v. UKRAINE <i>(Applications nos. 57088/12 and 1354/15)</i>
Зміст:	Заявники в цій справі скаржились на надмірну тривалість їх досудового тримання під вартою та подали скарги і щодо порушень інших положень Конвенції.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) у зв'язку із надмірною тривалістю досудового тримання під вартою. Порушення підпункту «с» пункту 3 статті 5 Конвенції щодо першого заявника у зв'язку із незаконним триманням під вартою за рішенням суду від 23 лютого 2011 року, в якому не було зазначено кінцевого строку тримання під вартою. Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції у зв'язку із поданням заявниками клопотань про звільнення їх з-під варти, які суди відхилили без належного обґрунтування.
Дата прийняття:	14/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	14/02/2020

	(Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF N. A. v. FINLAND (Application no. 25244/18)
Зміст:	<p>Батько заявниці у цій справі належав до сунітських мусульман з м. Багдад. Він проходив службу в армії за часів режиму іракського лідера Хусейна, а після падіння цього режиму працював в американській логістичній компанії. Між 2007 та 2015 роками батько заявниці працював слідчим в Іракському офісі Генерального Інспектора, який був частиною Міністерства внутрішніх справ (Офіс), а пізніше – провідним офіцером Офісу, до завдань якого входило розслідування злочинів у сфері прав людини та корупції. Батькові заявниці часто доводилось розслідувати справи офіцерів служби розвідки або членів груп ополчення; робота стала більш небезпечною, коли шиїтські повстанські групи стали популярними.</p> <p>У 2015 році він розслідував справу, в ході якої в нього із колегою, який імовірно належав до провідної шиїтської повстанської групи, виникли розбіжності. На батька заявниці вчинив напад А. – його колега, проте надалі А. перевели до розвідувальної служби та підвищили на посаді. В лютому 2015 року на життя батька заявниці було вчинено замах; він повідомив про цей інцидент, проте зрозумів, що розслідування проводитися не буде. Відчуваючи, що не буде захищеним в Іраку та не отримає жодної справедливості, він подав у відставку в березні 2015 року.</p> <p>У квітні 2015 року, після того, як батьки заявниці вийшли з автомобіля, їх машину підірвали, а в травні того ж року сама заявниця стала жертвою викрадення.</p> <p>Сім'я прибула до Фінляндії у вересні 2015 року, і батько заявниці звернувся за міжнародним захистом, проте влада відхилила його прохання про надання притулку в грудні 2016 року, взявши до уваги висновок міграційної служби про те, що сунітські араби не піддавались переслідуванням в Іраку.</p> <p>Апеляційна скарга, подана батьком заявниці, була відхилена Хельсінським адміністративним судом у вересні 2017 року. Суд встановив, що його не було піддано небезпеці у зв'язку із роботою за часів режиму Хусейна або в Американській логістичній компанії. Не було жодних доказів того, що напади на нього були викликані суперечкою з колишнім колегою у Міністерстві внутрішніх справ, а скоріше всього, причина була пов'язана із загальним рівнем безпеки в Іраку. Також не було жодного ризику переслідування батька заявниці у зв'язку із його сунітським походженням. Зрештою, йому</p>

	<p>було відмовлено у подачі скарги до Верховного адміністративного суду в листопаді 2017 року.</p> <p>В листопаді 2017 року батько заявниці повернувся до Іраку. В грудні 2017 року заявниці стало відомо про те, що на квартиру її тітки, яку раніше сім'я використовувала для схову, було вчинено напад.</p> <p>Того ж місяця заявниці повідомили, що її батька вбили невідомі озброєні особи. З матеріалів документів, які були надані заявницею, вбачається, що її батька було вбито трьома пострілами на вулиці м. Багдад.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) щодо батька заявниці.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).</p>
Дата прийняття:	14/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	14/11/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF BAYRASHEVSKYY AND OTHERS v. UKRAINE</u> <i>(Applications nos. 29298/18 and 3 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на надмірну тривалість кримінальних проваджень та відсутність ефективного засобу правового захисту у національному законодавстві.
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із надмірною тривалістю кримінальних проваджень.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).</p>
Дата прийняття:	14/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	14/11/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF ONYSHCHENKO AND OTHERS v. UKRAINE</u> <i>(Applications nos. 54434/18 and 4 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на неналежні умови їхнього ув'язнення та відсутність ефективного засобу правового захисту в цьому відношенні.
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із неналежними умовами ув'язнення.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).</p>

Дата прийняття:	14/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	14/11/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF TAKÁCS AND OTHERS v. HUNGARY <i>(Application nos. 58773/18 and 7 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на надмірну тривалість кримінальних проваджень.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із надмірною тривалістю кримінальних проваджень.
Дата прийняття:	14/11/2019
Дата набуття статусу остаточного:	14/11/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF PETRUK AND OTHERS v. UKRAINE <i>(Applications nos. 1343/19 and 5 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на неналежні умови їхнього ув'язнення та відсутність ефективного засобу правового захисту в цьому відношенні.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із неналежними умовами ув'язнення. Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 11.11.2019 по 15.11.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 40. – 16 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на вебсайтах Європейського суду з прав людини:
<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,
<https://hudoc.echr.coe.int>.
2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на вебресурсах Європейського суду з прав людини.
3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua